

UNICA-congres '78 in Bakoe

Internationaal filmers-treffen in Rusland

Zesendertig Nederlanders (en Nederlandsen) beleefden het 40ste wereldfestival voor amateurfilms, dat eind september/begin oktober in Bakoe, aan de Kaspische Zee, gehouden werd.

Bij buitentemperaturen van minstens 20 tot 25 °C, in dat duidelijk anders zijnde Rusland, met andere gebruiken en opvattingen, werd het een dubbele belevenis.

UNICA '78 kon niet door iedereen die dat graag wilde worden meegemaakt. Vandaar dat het verslag op iets meer ingaat dan alleen het festival als zodanig.

De reis

De reis begon op woensdag 20 september op Schiphol. Daarna overstappen in Frankfurt am Main, waar de West-Duitsers, Zwitsers en Belgen er bij kwamen. Dat leidde tot een gezelschap van ruim 140 koppen, dat 's avonds aankwam in Moskou en dat daarna, steeds weer, verdeeld raakte over vliegtuigen, autobussen en slaaptreinwagons.

Het Nederlandse deel maakte donderdags eerst een rondrit door Moskou, vóórdat het zo'n 2000 km verder, naar Bakoe, vloog. Bakoe werd 10 dagen later weer opgevolgd door Moskou, van waaruit – heen en terug per slaaptrein –

Leningrad bezocht werd. Uiteindelijk vlogen we op 5 oktober terug naar Frankfurt en de volgende dag naar Amsterdam Airport.

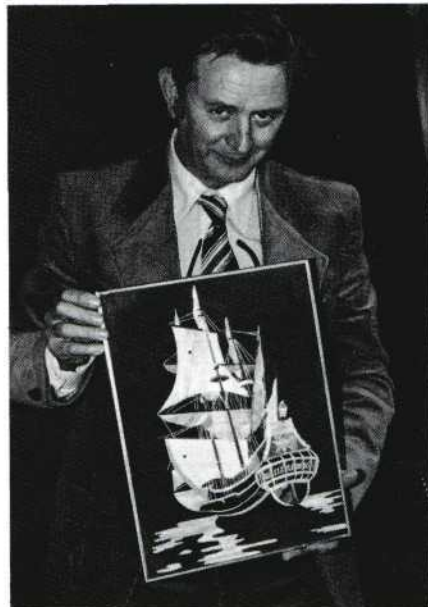
Moe, maar vol van indrukken en ervaringen. Het was de 17e, voor sommigen de 18e dag geworden. Tegenover 20 tot

'Herostratos' haalde brons

25 °C in Bakoe was het 5 tot 9 °C in Moskou/Leningrad geweest, om maar wat te noemen.

Het programma

Het programma werd een afwisseling van films zien, excursies, prijsuitreiking, slotbanket. Ik schrijf heel bewust 'werd' want (ongewende?) gastheren

Barend Brinkman (Kinoso 5) met de Kolderumbusverovering.

verwachten eerst dat per land slechts enkele officiële afgevaardigden de voorstellingen, etc. wilden bijwonen. Dat al die als 'toerist' geboekte lieden ook wilden meedoen, bleek gewoon iets ongewoons te zijn.

Ik kan u verzekeren dat de westerse gemoederen wel werden aangesproken. Door argumentatie (en druk) is het allemaal, gelukkig steeds op tijd, op zijn pootjes terecht gekomen. Een openbaar woord van dank daarvoor, in ons geval aan Jan Dekker en Wim Oosterman (UNICA-bestuurslid resp. Nederlands afgevaardigde), is hier zonder meer op zijn plaats.

Overigens, mocht u ooit de naam GRUT '78 tegenkomen, dan staat die voor 'Gezamenlijke Russische UNICA-Toeristen '78', een protestgroep die we dankzij bovengenoemde officiële bemoeienis weer konden opheffen. Door het bijplaatsen van stoelen werd de capaciteit van de vertoningszaal vergroot; het communicatie-ongemak van de verdeling van het gezelschap over 2 hotels (afstand wandelend 10 minuten) werd zo goed mogelijk opgeheven. Die verdeling werd mede veroorzaakt door het meemaken van het staartje van een meerdaags bezoek van Brezjnev, en 'gevolg', aan Bakoe.

De films

Aan elk deelnemend land stonden maximaal 90 minuten ter beschikking ten behoeve van projectie en 'eerste' jurering. Er hadden 18 landen ingezonden en dat leverde 108 films op. De formaten waren 16 mm, super 8 en standaard 8.

Het Rode Plein, op afstand, vanaf het hotel.

Daarnaast werden onder de titel 'UNICA jeunesse' enkele uren besteed aan 10 films van 'jonge auteurs'.

Hoe het peil van de landen-uitzendingen zich verhiel tot dat van vorig jaar kan ik niet volledig beoordelen. Enkele inzendingen heb ik namelijk niet gezien. Wat betreft het geziene was het wat minder, in die zin dat duidelijk indrukwekkende uitschieters minder voorkwamen. Wat niet wegneemt dat het meestal om een zeer verteerbare kwaliteit ging.

De resultaten

De beoordeling van de films was in handen van een 7-mans jury. Zij bestond uit: Wassili Ivanowitsch Solowjow (USSR, voorzitter), Arif Amirovitsch Narimanbekow (USSR), Pentcho Bogdanow (Bulgarije), Igor Ahvenlati (Finland), Hans Kleff (Bondsrepubliek Duitsland), Willi Verlinden (België) en Gérard Vivarel (Frankrijk). Ook deze keer was er een openbaar juryberaad waarin de medailles met minstens 5 van de 7 stemmen moesten worden toegekend: gouden, zilveren of bronzen. En waarin films soms stemmen tekort kwamen.

De Nederlandse inzending bestond uit 'Halfautomatisch' van Meertens, 'herostratos' van Werkgroep Impuls van de RSL, 'Kolderumbus' (met Russische ondertiteling!) van Kinoso 5 en 'Speelfilm' van Frans Frank.

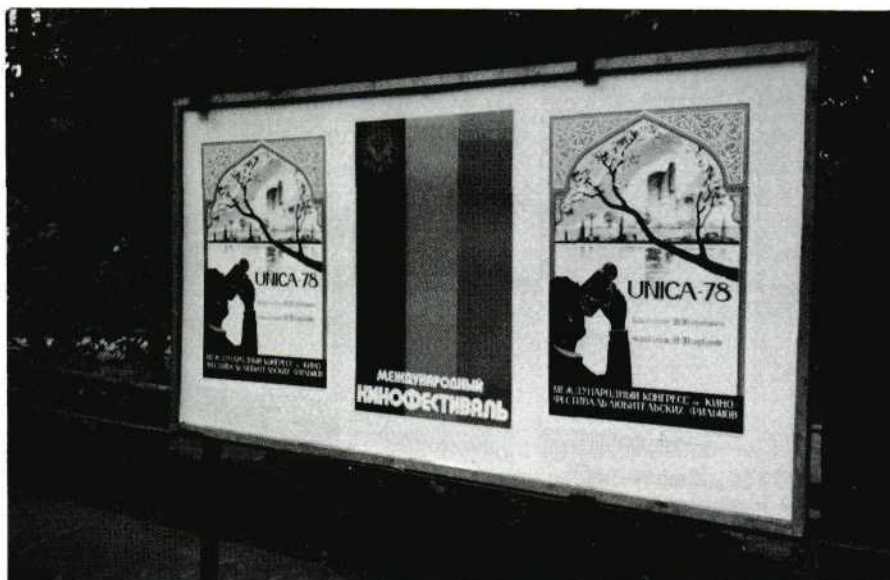
'Herostratos' haalde een bronzen medaille, 'Speelfilm' miste die met 1 stem maar verdiende een minidrumstel, en 'Kolderumbus' een houtingelede afbeelding van een Russisch middeleeuws zeilschip dat ook Sancta Maria scheen te heten.

De prijs voor het landenprogramma ging naar Frankrijk dat het won van de medekandidaten Spanje en Argentinië. En zo werden nog veel meer prijzen uitgereikt, waaronder een paar handgeknoopte tapijten die velen graag in hun retourbagage gehad hadden.

Max Hänsli (uit Zwitserland) kreeg er één van voor zijn feilloos gesneden 'Ski artistique' ... of voor meer? Het was hem in elk geval hartelijk gegund, want gedurende het hele congres had hij, met hulp, de projectie en het geluid verzorgd, op een vlotte manier, met een meegebrachte, volledige set apparatuur...

Het publiek

De totale bezetting van het congres omvatte ongeveer zo'n 400 mensen. Wie al eerder meedeed zag oude bekenden terug. Zo nu en dan schudde je

De affiches van UNICA '78.

Rafael, de oppergids in Bakoe, vertelt over de oliewinning.

Het bestuur van GRUT '78.

handen zonder dat de naam van de eigenaar je meteen wou invallen. Aan velen was wel wat op te merken: grijzer, kaler, molliger, noem maar op.

Er waren voor een deel ook nieuwe gezichten. De leden van de NOVA-groep kenden elkaar in het begin ook niet allemaal. Na afloop was dat aardig anders. Het 'bij elkaar en bij de NOVA horen' werd bovendien ondersteunt door het niet-plechtige-wel-effectieve in gebruik nemen van de door Jan Hoogland beschikbaar gestelde 'NOVA-button'.

Hopelijk heeft Rie Hoogland nu flink wat Russische klederdrachtkaarten. Want deze tegenprestatie bleek moeilijk waar te maken.

Het bij-programma

Aan het flinke aantal excursies zou ik verder voorbij willen gaan. Maar zeker te noemen zijn de discussiebijeenkomsten op een 3-tal avonden. Onze Groningers maakten tijdens zo'n bijeenkomst vrij snel kenbaar dat zij het gebodene eerder als een referaat dan als discussie over een gestelde vraag onderzochten.

De oorerende Rus heeft hun wat latere zaal-verlaten vermoedelijk niet verwacht. Van andere, westerse zijde werd het positief-kritische filmen bepleit en zo was er meer te beleven.

Dat het maken van speelfilms een hogere vorm van filmen zou zijn die je (volgens een bejaarde Rus) aan de beroepsmensen moet overlaten, wilde er uiteraard bij velen in het publiek niet in. Er was een jongere Rus, beroeps cameraman, die meer vrijheid van keuze van soort film en onderwerp bepleitte. En zo was er meer dat iets van de opvattingen ontsluitte.

UNICA '79 en '80

Het zal niemand verbazen dat via film vast aandacht gevraagd werd voor het congres in '79 in Turku (Finland). Het wordt gehouden van 10 tot 18 augustus. Filmbeeld komt er beslist op terug.

Dat ook al voor UNICA '80 in Baden bij Zürich (Zwitserland) geworven werd was wel héél tijdig, en ook daarvan hoort u, leest u, te zijner tijd natuurlijk meer.

Want, echt, overdrijving schuwende, zou ik willen beweren: deze contacten binnen NOVA en UNICA zijn waardevol genoeg om mee beleefd te worden.

Aad Kooy

Het 'drumstel' voor 'Speelfilm' van Frans Frank.

Openbaar juryberaad, met tolken.

De jury in afwachting.